

Besluit Verlenen ontheffing

Stichting ProWonen
De heer H. Mulder
Postbus 18
7270 AA Borculo

Datum

4 augustus 2022

Zaaknummer

2021-015854

Onderwerp

Wet natuurbescherming -
soortbescherming

Inlichtingen bij

Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad

1 van 14

Locatie

Thorbeckestraat e.o. te Zelhem

Gemeente

Bronckhorst

Activiteit

Uitvoeren van renovatiewerkzaamheden

Beste meneer Mulder,

Hierbij ontvangt u een definitief besluit over bovengenoemde aanvraag.

De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit

Bijlage 1 bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van deze ontheffing beschreven in bijlage 1. In bijlage 2 is een kaart van het projectgebied opgenomen en in bijlage 3 de mitigerende maatregelen. Neem alle bijlagen goed door.

Definitief besluit

Wij verlenen u deze ontheffing.

U ontvangt nu het definitieve besluit. Wij publiceren dit besluit op www.overheid.nl. Diegenen die een zienswijze hebben ingediend, kunnen in beroep gaan tegen het besluit.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

provincie
Gelderland

Datum

4 augustus 2022

Zaaknummer

2021-015854

Blad

2 van 14

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](https://www.gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Caroline Hendriks
Plv. teammanager Vergunningverlening

Documentnummers inzage stukken:

03596844, 03679424, 03696457, 03722929

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting besluit
- Bijlage 2 – Kaart projectgebied
- Bijlage 3 – Mitigerende maatregelen

Beroep

Degenen die een zienswijze hebben ingediend en andere belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 361 2000 of op www.rechtspraak.nl.

Datum

4 augustus 2022

Zaaknummer

2021-015854

Blad

3 van 14

BIJLAGE 1

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Stichting ProWonen, Tedinkweide 2, 7271RD Borculo hierna te noemen de aanvrager, van 21 december 2021 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje *beoordeling* wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met een *conclusie en overige verplichtingen*.

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 21 december 2021 ontvingen wij een aanvraag van Stichting ProWonen voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.1 lid 2 voor het opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren van de gierzwaluw en artikel 3.5 lid 2 en lid 4 voor het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en het opzettelijk verstoren van vleermuizen.

De ontheffing wordt aangevraagd op basis van de in de wet genoemde belangen van de volksgezondheid of de openbare veiligheid en van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor het aangevraagde project niet eerder een ontheffing verleend.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 26 april 2022 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij bij brief van 30 maart 2022 hebben verzocht. Op 18 mei 2022 hebben wij aanvullende stukken ontvangen waarom wij per e-mail van 4 mei 2022 om hebben verzocht.

Er heeft een toets plaatsgevonden naar de effecten van het project en de stikstofdepositie op het Natura 2000-gebied. Er is aangegeven dat er geen negatieve effecten zijn. De initiatiefnemer vraagt geen vergunning aan.

Het ontwerpbesluit heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. Wij hebben binnen deze termijn geen zienswijzen ontvangen.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

Datum

4 augustus 2022

Zaaknummer

2021-015854

Blad

4 van 14

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op de artikelen 3.3 lid 1, lid 4 en lid 5, en 3.8 lid 1 en lid 5, van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Stichting ProWonen, Tedinkweide 2, 7271RD Borculo;

voor de soorten, verbodsbepalingen en wettelijke belangen zoals weergegeven in tabel 1

Tabel 1 Soorten, verboden en belangen

Soort	Verbod		Belang
Gierzwaluw (<i>Apus apus</i>)	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten	A
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren	B
	Artikel 3.5 lid 4	Het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	

Belang:

- A. Artikel 3.3 lid 4b onder 1 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.
- B. Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor de woningen aan de Thorbeckestraat 15 t/m 17, 25 t/m 51, 55 t/m 77 en 34 t/m 52, Groen van Prinsterenstraat 13, 15, 17 t/m 23 en 64 t/m 84, Slotemaker de Bruinestraat 3 t/m 13 en 22, 26 en 28, Abr. Kuiperstraat 18 en 20 en Goeman Boergesiusstraat 4 t/m 12 te Zelhem in het plangebied zoals aangegeven in figuur 1 van bijlage 2.
2. De werkzaamheden moeten uiterlijk 31 december 2024 uitgevoerd zijn.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soorten, verboden en belangen zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met de provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2021-015854.

Datum

4 augustus 2022

Zaaknummer

2021-015854

Blad

5 van 14

5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2021-015854.
9. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waardoor verbodsbepalingen worden overtreden moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2021-015854.
10. De voorgenomen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis.
11. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waardoor verbodsbepalingen worden overtreden wordt door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2021-015854. In de opdrachtbevestiging dient een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige te worden vermeld.
12. Vanaf het moment dat verstorende werkzaamheden plaatsvinden is de ontheffinghouder ervoor verantwoordelijk dat de ecologisch deskundige tijdens de ecologische begeleiding alle bevindingen bijhoudt in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen. Tevens dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd aanwezig zijn op de projectlocatie en dient door de ontheffinghouder op verzoek van een toezichthouder direct te worden overhandigd.

---

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereeniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Datum

4 augustus 2022

Zaaknummer

2021-015854

Blad

6 van 14

13. Het logboek dient door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de werkzaamheden aan de provincie Gelderland te worden verstrekt via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2021-015854.

Soortspecifieke voorschriften

14. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd in tabel 3 en die zijn opgenomen in bijlage 3 van deze ontheffing dienen te worden uitgevoerd.
15. De deskundige zoals genoemd in voorschrift 10 begeleidt in elke geval het plaatsen of aanbrengen van mitigerende maatregelen en het ongeschikt maken van verblijfplaatsen.
16. Voor het ongeschikt maken voor vogels of vleermuizen mogen geen zelf-expanderende vulmiddelen (zoals purschuim) gebruikt worden om gaten dicht te zetten en geen netten of andere materialen te gebruiken waarin ze verstrikt kunnen raken.
17. De voorgeschreven voorzieningen zoals beschreven in tabel 3 moeten conform de richtlijnen uit de kennisdocumenten van BLJ12 geplaatst worden (hoogte, expositie, etc.). De ontheffinghouder ziet erop toe dat de voorzieningen duurzaam zijn en te allen tijde functioneel blijven.
18. Alle te renoveren woningen worden voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt gemaakt. Er mag alleen ongeschikt gemaakt worden in het actieve seizoen van vleermuizen, lopend van 1 april tot 15 oktober en niet in de kwetsbare kraamperiode (niet tussen 1 mei en 15 juli). Het ongeschikt maken moet maximaal 2 weken voor de werkzaamheden worden uitgevoerd. Echter tussen het ongeschikt maken en de start van de werkzaamheden moeten wel minimaal 3 dagen zitten waarop het weer bij zonsondergang geschikt is geweest voor vleermuizen; minimaal 10 graden Celsius, weinig wind (< 5 Bft) en droog. Na deze drie dagen moet nogmaals met een avondcontrole door een vleermuisdeskundige, en bij geschikt weer voor vleermuizen, gecontroleerd worden of de vleermuizen echt vertrokken zijn. Daar waar de werkzaamheden in de winterperiode moeten plaatsvinden, moet het ongeschikt maken en deze controle tussen 15 september en 15 oktober worden uitgevoerd.
19. Indien bij de controleronde uitvliegende vleermuizen worden waargenomen, worden in overleg met de ecologisch deskundige aanvullende maatregelen getroffen om de verblijfplaatsen ongeschikt te maken. Ook na deze maatregelen moet een controle worden uitgevoerd of de vleermuizen echt vertrokken zijn, zoals omschreven bij voorschrift 18. Deze cyclus dient net zolang herhaald te worden totdat er geen uitvliegende vleermuizen meer worden waargenomen.
20. Alle potentiële in-/uitvliegopeningen worden door middel van exclusion flaps afgesloten.
21. Indien tijdens de werkzaamheden toch vleermuizen worden aangetroffen, wordt het werk ter plaatse stopgezet totdat de vleermuizen uit zichzelf vertrokken zijn. De ecologisch deskundige wordt hierbij geraadpleegd. Indien de vleermuizen niet uit zichzelf vertrekken, moet contact opgenomen worden met de provincie Gelderland om toestemming te vragen voor aanvullende maatregelen.
22. De tijdelijk aangebrachte vleermuiskasten blijven hangen tot de permanente verblijfplaatsen zijn gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening wordt gehouden met de gewenningsperiode. Daarnaast mogen de tijdelijke vleermuiskasten pas verwijderd worden op het moment dat deze niet in gebruik zijn door vleermuizen en buiten de meest kwetsbare periodes zijnde de kraamperiode (half mei tot half juli) en de winterperiode (1 november tot 1

Datum

4 augustus 2022

Zaaknummer

2021-015854

Blad

7 van 14

april). De kasten mogen enkel verwijderd worden onder begeleiding van een ecologisch deskundige.

Datum

4 augustus 2022

Zaaknummer

2021-015854

Blad

8 van 14

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG**Project***In de aanvraag beschreven project*

Het plangebied betreft de 65 woningen aan de Thorbeckestraat 15 t/m 17, 25 t/m 51, 55 t/m 77 en 34 t/m 52, Groen van Prinsterenstraat 13, 15, 17 t/m 23 en 64 t/m 84, Slotemaker de Bruinestraat 3 t/m 13 en 22, 26 en 28, Abr. Kuiperstraat 18 en 20 en Goeman Boergesiusstraat 4 t/m 12 te Zelhem. De initiatiefnemer is voornemens de woningen te renoveren en isoleren. De volgende werkzaamheden zijn gepland:

- Het gedeeltelijk herstellen van het voegwerk;
- Het waar nodig herstellen van bestaande houten kozijnen en voorzien van nieuwe draaiende delen;
- Het uitvoeren van schilderwerk aan alle kozijnen, ramen en deuren;
- Het van binnenuit isoleren van de daken;
- Het uitvoeren van spouwmuurisolatie;
- Het uitvoeren van vloerisolatie;
- Het saneren van asbest.

De werkzaamheden worden uitgevoerd tussen september 2022 en maart 2023. De exacte planning en routing van de werkzaamheden is nog niet bekend.

In het bij de aanvraag toegevoegde projectplan “Activiteitenplan Thorbeckestraat e.o. te Zelhem” (Boogaard, 2021) zijn opgenomen:

- het uitgevoerde ecologisch onderzoek en de resultaten;
- een effectbeoordeling van het project;
- de te nemen mitigerende of compenserende maatregelen;
- alternatievenafweging;
- onderbouwing wettelijk belang;
- beoordeling staat van instandhouding.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden en de effecten van het project op deze waarden

Er heeft een ecologische onderzoek plaatsgevonden naar vleermuizen en vogels in 2021.

De aanvrager heeft aangegeven dat de onderzoeken zijn uitgevoerd op basis van het op dat moment vigerende vleermuisprotocol van het Netwerk Groene Bureau en de kennisdocumenten van BIJ12.

Tabel 2 geeft een overzicht van de resultaten van het uitgevoerde ecologisch onderzoek en de te verwachten effecten van het project.

Tabel 2 Resultaten ecologisch onderzoek en effectbeoordeling

Aangetroffen soorten	Aantal aangetroffen verblijfplaatsen	Aantal verblijfplaatsen waar negatieve effecten verwacht worden
Huismus	30 nesten	Geen effect
Gierzwaluw	8 nesten	5 nesten
Gewone dwergvleermuis	3 zomerverblijfplaatsen, 4 zomer- en paarverblijfplaatsen en 4 paarverblijfplaatsen	3 zomerverblijfplaatsen, 4 zomer- en paarverblijfplaatsen en 4 paarverblijfplaatsen

Niet aangetroffen zijn:

- reptielen, amfibieën, overige zoogdieren, beschermde planten, vissen, vlinders en ongewervelden.

Datum

4 augustus 2022

Zaaknummer

2021-015854

Blad

9 van 14

Preventieve maatregelen

De daken worden van binnenuit geïsoleerd, waardoor de aanwezige nesten van de huismus en drie nesten van de gierzwaluw niet worden aangetast.

Mitigerende maatregelen

Tabel 3 geeft een overzicht van de te realiseren alternatieve voorzieningen voor de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis. De voorzieningen worden aangebracht conform de richtlijnen uit de kennisdocumenten van BIJ12. In bijlage 3 van deze ontheffing zijn de locaties van de voorzieningen opgenomen.

Tabel 3 Overzicht van de te realiseren alternatieve voorzieningen

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Tijdelijke mitigatie	Permanente mitigatie
Gierzwaluw	Drie maanden voorafgaand aan de werkzaamheden moeten 8 vijfdelige nestkasten van het type GZT2 van Unitura binnen 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaatsen zijn geplaatst.	Er worden 40 neststenen (type GZP2 van Unitura) aangebracht binnen het plangebied.
Gewone dwergvleermuis	Zes maanden voorafgaand aan de werkzaamheden én in de actieve periode van vleermuizen moeten 44 vleermuiskasten (type VMT1 van Unitura) binnen 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaatsen zijn geplaatst.	Er worden 44 inmetselekasten (type VMPM1 van Unitura) aangebracht binnen het plangebied.

Beoordelingskader

Tabel 4 geeft een overzicht weer van de relevante aspecten waarop getoetst is in het kader van de Wnb.

Tabel 4 Beoordeling van het toetsingskader

Toetsingskader	Beoordeling
Het onderzoek naar de aangevraagde soorten is door deskundigen uitgevoerd en door ons als voldoende beoordeeld.	Ja
De negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden worden met de voorgeschreven maatregelen voldoende gemitigeerd en gecompenseerd.	Ja
De alternatieve locaties, werkwijze, inrichting en planning zijn voldoende afgewogen en er is geen bevredigend alternatief.	Ja
Het wettelijk belang waarvoor is aangevraagd zoals aangegeven in tabel 1 is van toepassing en voldoende onderbouwd.	Ja
De lokale staat van instandhouding van de aangevraagde soorten blijft gewaarborgd door het nemen van de voorgeschreven maatregelen.	Ja

Extra toelichting beoordeling ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen

De veldbezoeken in het najaar ten behoeve van de inventarisatie van paarverblijfplaatsen van vleermuizen zijn uitgevoerd door één waarnemer. Hiermee is geen 75% zicht over de onderzoekslocatie geweest. In het najaar kan het onderzoeksgebied groter zijn, omdat de gewone

Datum

4 augustus 2022

Zaaknummer

2021-015854

Blad

10 van 14

dwergvleermuis al vliegend roept en daarmee makkelijker te vinden is. Echter, het onderzoeksgebied is zodanig groot dat dit niet te inventariseren is door één waarnemer. Er zijn desondanks acht paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis gevonden en er wordt gesteld dat dit een maximale bezetting is voor het plangebied. Omdat de gewone dwergvleermuis in de paarperiode territoriaal is, lijkt dit aannemelijk. Er worden voor zowel de tijdelijke situatie tijdens de uitvoering van de werkzaamheden, als in de permanente situatie 44 alternatieve verblijfplaatsen aangeboden. Hiermee worden voldoende alternatieven gerealiseerd. Er wordt voldoende gewinningstijd geboden voordat de huidige verblijfplaatsen worden aangetast, waardoor het aannemelijk is dat deze worden gevonden.

De werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode dat de gierzwaluw niet in Nederland verblijft. Er wordt vanuit gegaan dat de aanwezige nesten van de gierzwaluw niet worden aangetast, maar voor de vijf vastgestelde nesten onder de kantpannen bestaat hier geen zekerheid over. De drie nesten achter de dakgoot blijven fysiek behouden. In de nieuwe situatie worden in metselstenen geplaatst op zo kort mogelijke afstand van de huidige nestlocaties. Er zijn tijdelijke gierzwaluwkasten opgehangen om te voorkomen dat de werkzaamheden stilgelegd moeten worden als deze uitlopen in de broedperiode van de gierzwaluw. Er wordt gesteld dat deze kasten volledig volgens de eisen in het kennisdocument zijn opgehangen. Hiermee zijn voldoende alternatieve nestlocaties voor de gierzwaluw gerealiseerd.

Extra toelichting andere bevredigende oplossing

Het project is locatiespecifiek omdat het gaat om de renovatie van bestaande woningen. Dit kan niet op een andere locatie worden uitgevoerd. De daken worden van binnenuit geïsoleerd waardoor een negatief effect op de huismus en de gierzwaluw zoveel mogelijk wordt voorkomen. Door ook de gevels van binnenuit te isoleren, is de kans op koudebruggen groot. Hier kan condensvorming ontstaan en daarmee mogelijk ook schimmelvorming. Om deze reden is er geen andere mogelijkheid dan het isoleren van de spouwmuur. Daarnaast gaat bij isolatie van binnenuit woonoppervlak verloren. Dit is niet wenselijk. Door rekening te houden met de kwetsbare perioden en te zorgen voor voldoende alternatieve verblijfplaatsen wordt zoveel mogelijk gedaan om het negatieve effect op de betreffende soorten te beperken.

Extra toelichting belang

De woningen dateren uit de periode 1952 tot 1961. De eisen aan isolatie was in deze tijd lager dan tegenwoordig. De woningen zijn matig tot slecht geïsoleerd en bevatten diverse kieren naar buiten. Bewoners klagen over tocht in de woningen. In de huidige situatie variëren de energielabels van de woningen van D t/m G. Sectorbreed is met Aedes afgesproken dat corporaties het gehele woningbezit naar ten minste energielabel B brengen. Met de voorgenomen werkzaamheden wordt voor het onderhavige plangebied voldaan aan deze afspraak. Het verduurzamen van de woningen is nodig om de uitstoot van CO₂ terug te dringen en daarmee klimaatverandering tegen te gaan. Door het aanbrengen van isolatie en mechanische ventilatie wordt het binnenklimaat van de woningen verbeterd en wordt schimmelvorming voorkomen. Schimmels kunnen een slechte invloed hebben op de gezondheid van de bewoners. Hiermee worden de werkzaamheden dan ook tevens uitgevoerd in het kader van het garanderen van een gezond leefklimaat voor de huurders van de woningen. In de woningen is asbest vastgesteld. Asbest is zeer gevaarlijk voor de gezondheid van bewoners en omwonenden. Om te voorkomen dat de bewoners in contact komen met asbestvezels wordt het aanwezige asbest verwijderd.

*Extra toelichting gunstige staat van instandhouding**Gierzwaluw*

De landelijke staat van instandhouding van de gierzwaluw is gunstig. Doordat veel nestlocaties als gevolg van renovatiewerkzaamheden verdwijnen, is het toekomstperspectief echter niet gunstig. Als gevolg van de geplande spouwmuurisolatie gaan mogelijk vijf nesten van de gierzwaluw verloren. De overige drie vastgestelde nesten van de soort blijven behouden. De gierzwaluw is een

Datum

4 augustus 2022

Zaaknummer

2021-015854

Blad

11 van 14

soort die niet makkelijk een nieuwe verblijfplaats in gebruik neemt. Echter, broedende gierzwaluwen hebben een aantrekkende werking op soortgenoten. Doordat niet alle nesten worden aangetast, is het aannemelijk dat de te realiseren permanente voorzieningen worden gevonden en in gebruik genomen. Hiermee is een negatief effect op de staat van instandhouding van de gierzwaluw uit te sluiten.

Gewone dwergvleermuis

De landelijke staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis wordt als gunstig beoordeeld. De gewone dwergvleermuis is de meest algemene vleermuissoort van Nederland en kan overal in bebouwd gebied worden verwacht. Door diverse renovatie- en na-isolatieprojecten verdwijnen echter veel verblijfplaatsen, vaak zonder dat er alternatieve verblijfplaatsen worden gerealiseerd. Hiermee komt het aanbod aan verblijfplaatsen in de toekomst mogelijk onder druk te staan en is het toekomstperspectief van de soort niet gunstig. Als gevolg van de uitvoering van de werkzaamheden gaan ten minste elf zomer- en/of paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis verloren. Er worden voldoende alternatieve verblijfplaatsen aangeboden waar de soort naar kan uitwijken. Het is aannemelijk dat de gewone dwergvleermuis in het plangebied aanwezig blijft. Hiermee is een negatief effect op de staat van instandhouding uitgesloten.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Datum

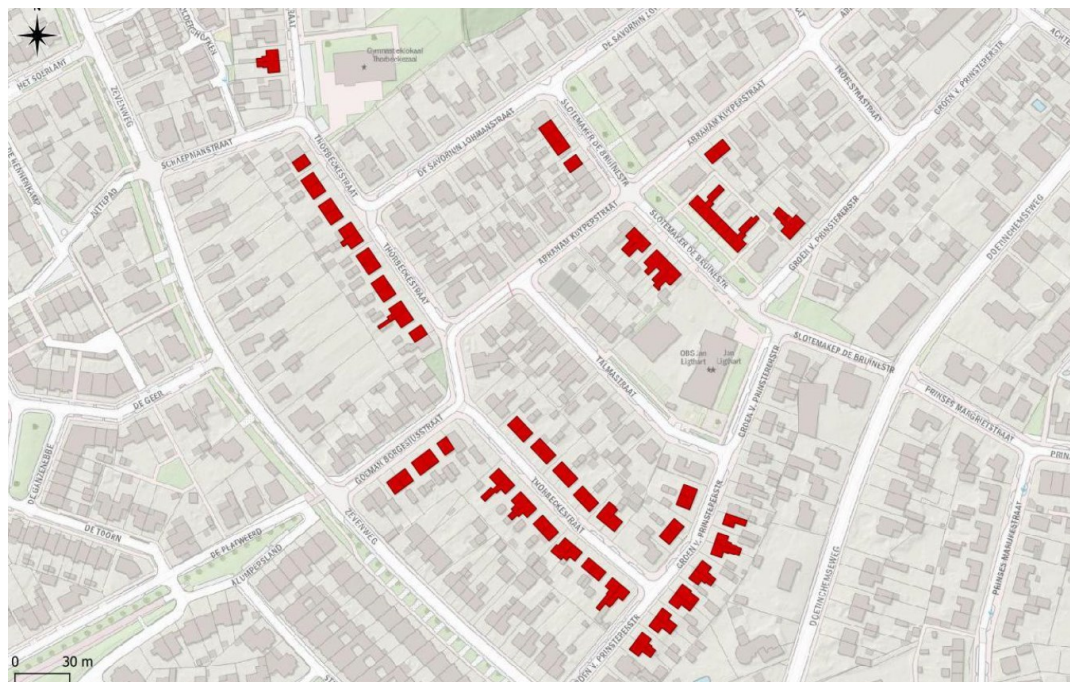
4 augustus 2022

Zaaknummer

2021-015854

Blad

12 van 14

BIJLAGE 2

Figuur 1: Plangebied aangegeven in rood (Boogaard, 2021)

Datum

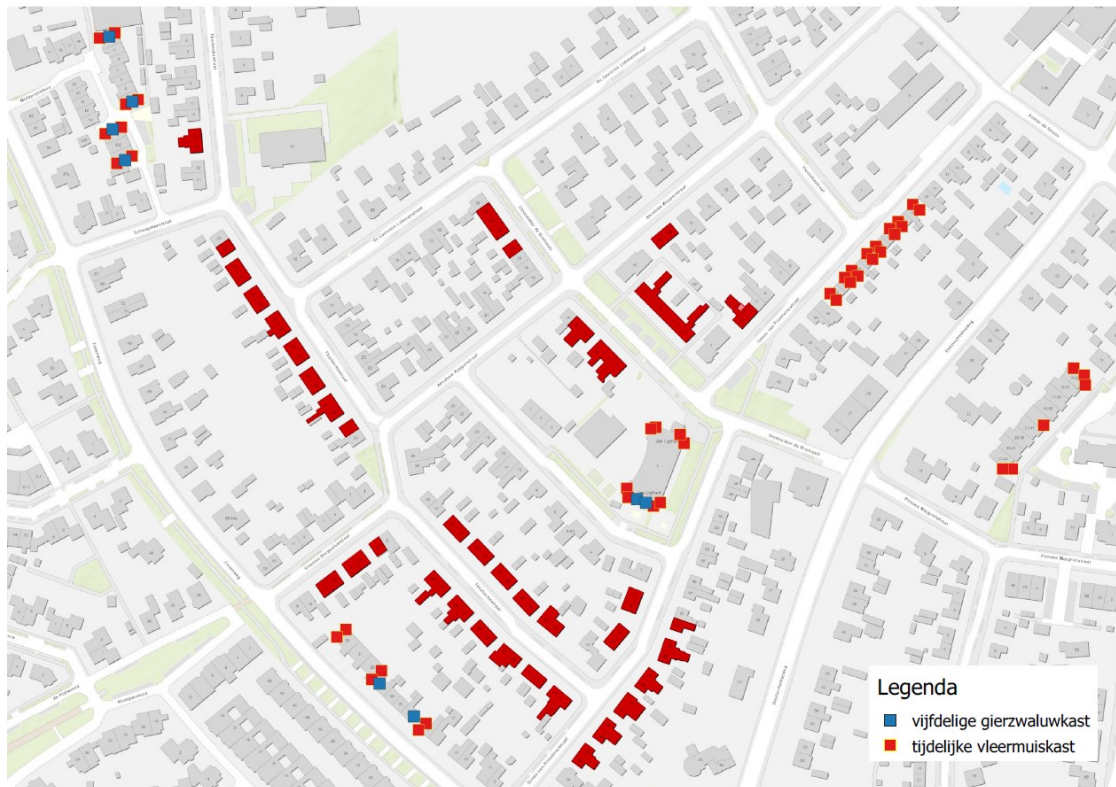
4 augustus 2022

Zaaknummer

2021-015854

Blad

13 van 14

BIJLAGE 3

Figuur 2: locaties tijdelijke mitigerende maatregelen. In blauw de gierzwaluwenkasten en in rood de vleermuiskasten (Boogaard, 2022)

Datum

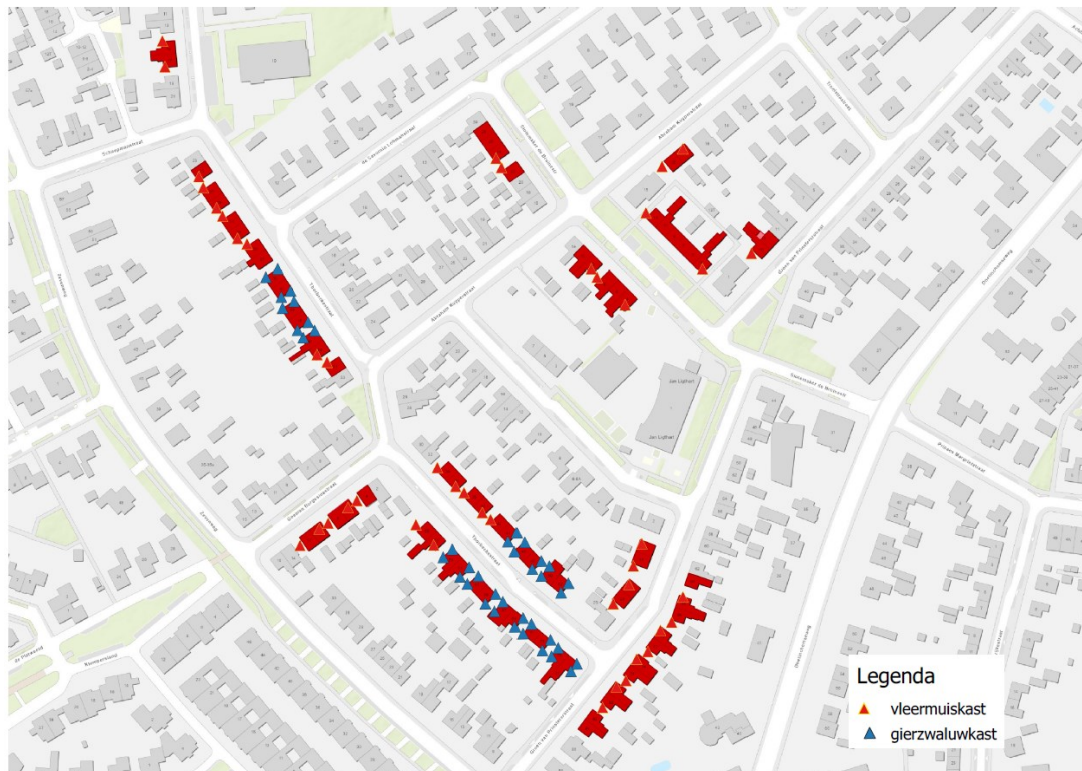
4 augustus 2022

Zaaknummer

2021-015854

Blad

14 van 14

Figuur 3: locaties permanente voorzieningen. In blauw de gierzwaluwkasten en in rood de vleermuiskasten (Boogaard, 2022)